

HAK'et

Medlemsblad for
Holbæk Akvarie Klub

**Nr. 3
marts
2024**

I dette nummer:

Februarmødet i HAK

Næste møde

Kalenderen

Fra medlem til medlem

Indkaldelse Generalforsamling

Scalarer- Pterophyllum-slægten

Hypheosobrycon flammes

Holbæk Akvarie Klub

Holbæk Akvarie Klub har eksisteret siden 1971, og har lige siden været en aktiv forening i Holbæk bys foreningsliv og gennem sit samarbejde med andre foreninger/klubber, Dansk Akvarie Union og Dansk Akvariedommer Sammenlutning præget dansk akvarie hobby i mange år.

HAK'et

HAK*et er Holbæk Akvarie Klubs nyhedsbrev krydret med artikler vedrørende akvarie hobbyen.

HAK'et udkommer 10 gange årligt

Holbæk Akvarie Klub

Formand/Kasserer/Redaktør af Hakét:

Hans Ole Kofoed, Telefon 40 40 61 69

e-mail: formand@akvarieklub.dk

Næstformand: Carsten Christensen, Tlf.: 93 99 54 58

e-mail: cbc63mail@gmail.com

Sekretær: Carsten A, Nielsen, Telefon 25 13 05 38

e-mail: carsten.armand.nielsen@gmail.com

FACEBOOK: Holbæk Akvarie Klub

Hjemmeside: <http://www.akvarieklub.dk/>

Email: formand@akvarieklub.dk

Medlemsmøde i februar

Marianne og Søren's indbyggede akvarie på 1.920 liter—3 m langt

Vi var samlet 13 medlemmer til hjemmemøde hos Marianne og Søren, hvor vi bl. var imponeret deres 1.920 liters akvarie. Desværre havde de haft uheld i sidste uge, hvor alle de store fisk, herunder scalare, pragtsmerlinger, maller m.v. var døde.

Søren var utilfreds med, at der stadig var lidt uklart vand, og valgte at rense alle filtermåtterne i det store filter. Han ventede til dagen efter med at monterer dem, og samtidig fyldte akvariet op med frisk vand. Vi havde flere teorier oppe på bordet om årsagen, og heldte mest til at det måtte være frigivet noget nitrit og at fiskene dermed er døde af nitritforgiftning.

Endnu en rigtig hyggelig aften, hvor vi kunne byde et nyt medlem velkommen.

Næste møde

**Onsdag den 13. marts
kl. 19.30**

Ordinær Generalforsamling

Vi mødes hos formanden hans Ole Koføed, Valmuevej 6, 4300 Holbæk.

Se indkaldelsen og dagsorden på side 5.

Kalenderen:

Onsdag den 13. marts 2024

Ordinær Generalforsamling

Hans Ole Kofoed, Valmuevej 6,
4300 Holbæk.

Torsdag den 4. april, kl. 19,00

Vi besøger Roskilde AF, på Øster-
vangskolen kl. 19.00 i lokale 33.
Her holder Bodil Sørensen fore-
drag om nogle af de specielle
akvariefisk, som hun har opdræt-
tet.

Tilmelding til formanden

Onsdag den 8. maj, kl. 19.30

Hjemmemøde hos Ole Han-
sen, Holmagervej 12, 4534 Hørve
Ole opdrætter Killier.

Fredag den 14. juni kl. 18.00

Sommergrill hos Mona og Tor-
sten, Kalundborgvej 239, 4300
Holbæk.

Fra medlem til medlem

*Her kan medlemmer af HAK gratis an-
noncerer fisk, planter og tilbehør.*

Corydoras aeneus

Jeg har 35 C. aeneus klar til nyt vand.
Er meget villige til at yngle hvorfor den
kan erhverves for 20 kr/stk.
Kontakt formanden.

***Her var der plads til dit overskud
eller yngel***

Medlemmer af HAK kan gratis annoncerer køb og salg i HAK'et

Indkaldelse til Generalforsamling i HAK

Onsdag den 13. marts 2023 kl. 19.30 indkaldes til ordinær generalforsamling. Generalforsamlingen afholdes som sædvanligvis hos Hans Ole Kofoed, Valmuevej 6, 4300 Holbæk.

På den ordinære generalforsamling foretages følgende:

1. Valg af dirigent
2. Aflæggelse af beretning
3. Regnskab med status herunder budget fremlægges til godkendelse
4. Indkomne forslag
5. Fastsættelse af kontingent
6. Valg af Formand, Hans Ole er på valg
7. valg af 1 bestyrelsesmedlem, Carsten Christensen er på valg
8. Valg af 2 suppleanter
9. Valg af 2 revisorer og 1.revisorsuppleant
10. Eventuelt

Forslag (punkt 4) der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være formanden i hænde senest 14 dage før.

Vidste du at.....

medlemmer af HAK har fået dansk første opdræt:

Gert Urban, fik ved et tilfælde æg og unger af *Ancistrus dolichopterus* i 1981. Han satte syltetøjsglad ivinduet, hvor de fik grønalg, hvorefter han lagde dem i akvaret og mallerne rensede dem. En dag havde de lagt æg i et af glasene.

Carsten Christensen fik æg og unger af den smukke pansermalle *Scleromystax barbatus* som den første i DK i 1999.

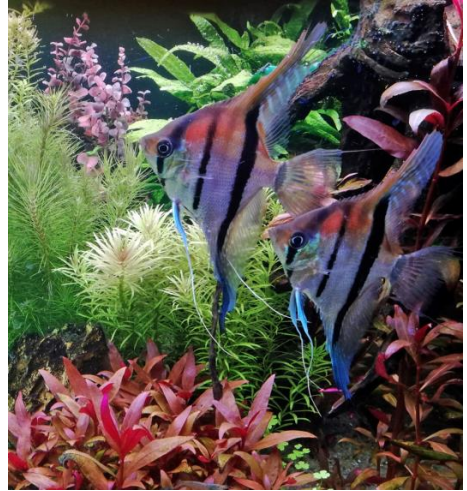
Scalærer- Pterophyllum-slægten

Artiklen hentet fra Akvarie West's hjemmeside.

De flotte fisk i denne slægt, har helt sikkert fået akvarister til at spærre øjnene op, da de første gang blev indført til Europa i 1912.

Deres helt specielle form har sikkert været med til at disse dyr ikke i første omgang blev tilknyttet Cichliden, men i stedet en slægt af saltvandsfisk. Zeus scalaris var således den første art til at blive beskrevet helt tilbage i 1823.

Få år efter (1831) rettede Cuvier og Valenciennes slægtsnavnet til Platax, men det var Johann Jakob Heckel der i 1840 opstillede slægten Pterophyllum, og tilknyttede dem og de andre Cichliden til familien af læbefisk, med en bemærkning om at de burde have deres egen familie.

Pterophyllum scalare fra Rio Macapuru

Det forhindrede dog ikke Castelnau i at beskrive endnu en art i 1855, opstille en ny slægt, og fuldstændig se bort fra at Pterophyllum-slægten var opstillet 15 år før.

Plataxoides dumerilii er i dag et synonym for Pterophyllum scalare, men det var ikke det sidste man skulle høre til navneproblemer, senere er endnu 3 arter blevet beskrevet, hvoraf Pterophyllum altum og P. leopoldi stadig er gældende, mens P. eimekei i dag betragtes som synonym.

I naturen lever Pterophyllum-arterne af insekter, krebsdyr samt andre smådyr. Det vil derfor være smart at give en afvekslende kost i form af forskellige typer frostfoder, men også en del levende som for eksempel klare myggelarver.

Akvariet som tilbydes disse prægtige dyr, bør ikke være under 250 liter, men meget gerne større. Til P. altum bør akvariet have en størrelse over 400 liter. Og da Pterophyllum er en udpræget flokfisk, bør de ikke anskaffes parvis. Jeg vil mene at man skal anskaffe sig minimum 5 stk.

Herved kommer man også til at opleve to hanners territoriekampe, som ofte kan fremkalde nogle sjove knække-lyde, der kan høres flere meter fra akvariet. På samme måde som hos flere andre dyr, viser den svage sin underlegenhed ved at fremvise sin strube.

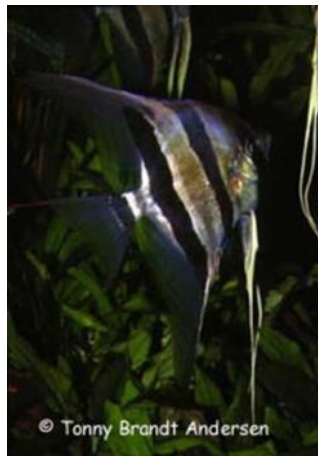
Pterophyllum altum, Pellegrin 1903.

P. altum har et udbredelsesområde som er meget forskelligt fra de andre 2 arter, idet den lever i Rio Orinoco og dens bifloder.

Det nærmeste den kommer på de andre arter, er en beskedne udbredelse i det øvre Rio Negro på grund af Rio Casiquiare's forbindelse mellem de 2 flodsystemer; Rio Orinoco og Rio Negro.

De eksemplarer der fanges i det øvre Rio Negro har nogle beskedne røde farvetegninger.

Selv har jeg set P. altum i en af Rio Orinoco's store bifloder Rio Atabapo, hvor jeg fandt den mellem klipper og sten, og med en bund af fint sand. Vandet havde her som i Rio Negro en te-brun farve, og det var omkring 30 grader varmt. I dette område fandt jeg også en masse andre Cichlider, hvoraf jeg vil nævne Biotodoma wavrini, Acaronia vultuosa og Mesonauta insignis.

Den høje P. Altum adskiller sig fra P. scalare, ved at have en mere brat stigende ryglinie, hvilket også giver fisken det karakteristiske knæk lige over munden.

Man siger gerne, at Pterophyllum ikke kan holdes sammen med neontetra, men jeg har i længere tid haft 6 Pterophyllum altum sammen med en stime rød neon. De 20 neon viste rigtig deres stimende adfærd, fordi de blev holdt sammen med de store fisk, og scalare viste da også interesse for de små, men i den tid jeg havde dem sammen mistede jeg kun en rød neon, og det er ikke engang sikkert den blev spist.

Jeg er selv af den opfattelse, at det er klogt til tider at hæve temperaturen til 31-35 grader, da P. altum i naturen findes i rimelig varmt vand, og ikke mindst fordi man har gode resultater med Diskosfisk og varmekur mod sygdomme.

Vand: 28-31 grader C. pH 5,8-6,2. Hårdhed 1-5. Synonymer: Ingen

AQUATANTAN

Denmark

Pterophyllum leopoldi, (Gosse 1963)

Denne smukke Pterophyllum har et udbredelses område fra Rio Solimoes langs Rio Amazonas til Atlanterhavskysten ved byen Belém og i Guyana.

Den er mere langstrakt end de andre 2 arter og den har en karakteristisk plet i rygfinnebasis.

Det er ikke kun pletterne og formen der gør den anderledes, men også den sribede tegning afviger væsentligt.

J. P. Gosse opkaldte P. leopoldi efter den Belgiske Kong Leopold, som Gosse har rejst sammen med i Sydamerika, men i 1967 førte Schultz P. leopoldi ind under P. dumerilii, som et synonym. Da P. dumerilii i dag betragtes som et synonym for P. scalare, er P. leopoldi pludselig blevet det ældste navn for denne art, og det som gælder videnskabeligt.

I akvarie hobbyen har Pterophyllum leopoldi dog tidligere været kendt under navnet Pterophyllum dumerilii.

Vand: 26-30 grader C. pH 6. Hårdhed 5. Synonymer: Plataxoides leopoldi.

Pterophyllum scalare, (Lichtenstein 1823).

Den først fundne Pterophyllum har også det største udbredelsesområde. Den findes i Peru, Ecuador, Guyana og i den store Rio Amazonas og dens bifloder.

I disse områder lever den i flere forskellige floder, og stiller derfor ikke de store krav til vandværdierne.

Vi holder således P. scalare i København, på hårdheder omkring de 20, uden problemer.

Vi har lært at scalaren lever i områder med siv- eller græsskov, planter, rødder og overhængende grene og lignende som Scalaren kan søge beskyttelse mellem, men en klippebiotop med fint sand i bunden er ikke en forkert dekoration i et akvarium til scalare, for det er nemlig sådan de lever på steder i floden Essequibo River i Guyana.

I biotoper af denne type ser man ofte at Scalaren lægger sig på siden når den er på flugt. Det kan også forekomme at den springer ud af vandet, hvis den er blevet særligt forskrækket eller har brug for hurtigt at komme væk.

Som hos andre fritlegende Cichlider renses det udvalgte legested, som oftest er et kraftigt planteblad, af for eksempel Amazonsværdplanten.

Hunnen lægger æggene, som straks befrugtes af hannen. Parret er nu sammen om pasningen af æggene og jager eventuelle fredsforstyrrelser væk. Larverne hænger også på bladet, ved hjælp af et klæbrigt stof, som udskilles gennem nogle kirtler på hovedet. Når ungerne har opbrugt blommesækken, tager de fat på deres første spæde forsøg på svømning, og snart følger den tætte sværm af unger deres forældre.

Når en farer opstår, samles ungerne lige omkring forældrefiskens overkrop, modsat mange andre Cichlider der holder deres unger under sig.

Efter et stykke tid spredes ungerne dog lidt mere, som et resultat af forældrenes manglende interesse for dem.

Tiden er kommet hvor ungerne flytter hjemme fra og forældrene tænker på at få et kuld til.

Vand: 26-32 grader C. pH 5-6,8.

Synonymer: *Zeus scalaris*, *Platax scalaris*, *Plataxoides dumerilii* og *P. eimekei*.

Pterophyllum scalare fra Rio Manacapuru

Så sent som i 1963 melder belgieren J.P.Gosse sig med et belgisk "bud" på en ny art.

Han kalder den *Plataxoides leopoldi*.

Den pågældende fisk var fanget i Rio Solimmos ca. 90 km oven for Manacapuru.

Heldigvis, kan man næsten sige, blev denne *Scalare 4* år senere af Schultz inddraget under *PT.dumerolii*, som er synonym med *Pterophyllum scalare*.

Den er kendt som "Red Back Scalare, Denne vildform viser en lys rød ryg, når den er voksen. Den skal ikke forveksles med de to andre rødryggede Scalare, fra Rio Negro og Amapá-floden, som i sammenligning viser mere rødt i øjet.

Du kan kende en ægte Manacapuru på den manglende røde farve om øjnene..

Pterophyllum scalare "Peru".

Som en følge af denne arts store udbredelsesområde, findes der også en hel del naturlige farvevarianter.

Af dem vil jeg fremhæve en variant af *P. scalare* som sælges under navnet "Peru-Altum", men den har INTET med *P. altum* at gøre.

Det er en gammel kendt variant af den almindelige *P. scalare*, som er lidt højere i kroppen og derved kommer til at ligne *P. altum* lidt. Man håber så på at kunne sælge lidt flere akvariefisk, ved at give den et bevidst forkert navn.

Fremavlede scalare

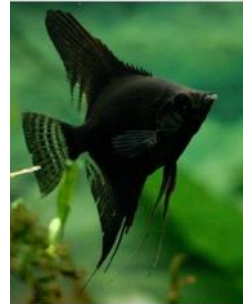
Udover de naturlige varianter er der også med denne populære fisk blevet fremavlet de mærkeligste former og farver her følger billeder af nogle få af dem. Da dette er opdrætsvarianter af *Pterophyllum scalare* skal de selvfølgelig behandles som denne

Marmor scalare

Koi scalare

Sort scalare

Blå scalare

Gul scalare

Hyphessobrycon flammeus - Rød Tetra

Lige siden sin første indførelse i 1920 har Hyphessobrycon flammeus, Rød Rio, Rød Tetra, hørt til de mest velkendte blandt Tetraerne- Karpelaksene.

Vi er vist kun få af os gamle akvarister, der ikke på et eller andet tidspunkt har holdt denne smukke fisk. Det var min første tetra, helt tilbage til 1965 på drengæværelset.

Anskaffer man sig en stime af denne får man ikke større besværligheder med hensyn til dens pleje. Selv opdrættet er let, og kræver kun, at man er i besiddelse af kendskab til de mest elementære grundregler for opdræt af æglæggende akvariefisk, hvorfor det også er en god begynder fisk, hvis man vil prøve opdræt.

Rød Tetra er først og fremmest de smukke farver. Det er ikke kun hannen, der kan prale af smukke farver, nej, også hunnen er tiltalende i sine farver, selvom den mangler hannes sorte finnekanten og -spidser.

Kroppens grundfarve, hos den fra vandene omkring Rio de Janeiro stammende fisk, er rød. Særligt haleroden er kraftigt rødfarvet. Ryg-, gat- og halefinne har stærke og lysende røde farvetoner. I rygfinnen falder dog særligt den mælkehvide kant og spids i øjnene, også hos denne fisk er hannens rygfinne smukkest udviklet og kraftigst farvet.

En anden attribut hos hannen, er den sorte søm på gatfinnen, ganske vist kan denne også forekomme hos hunnen, men sammenlignet med hannens er den kun en antydning. I tilfælde af at dette kendetegn ikke skulle være særligt tydeligt, behøver man blot at se på bugfinnerne; hos hannerne har disse finner altid sorte spidser, medens dette kun yderst sjældent er tilfældet hos hunnerne.

Disse kendetegne især udpræget tilstedet i legetiden, men også hos helt unge fisk, der lige er fuldt udfarvede, er de sorte bugfinespidser et ret sikkert kendetegn til adskillelse af kønnene.

Rød Tetra bliver ikke større end 4 cm og kan holdes selv i ret små akvarier blot disse ikke står for mørkt, da fisken på hjemstedet også forekommer i savannens lyse, solbestrålede vandløb.

Det anbefales af have en god plantevækst, da hannerne kan komme til at beskadige hunnerne under deres frieri. Rød Tetra holdes på en temperatur på omkring 20° Og spiser en hver form for foder.

Nogle påstår, at Rød Tetra kan blive ondsksfulde og spise finner. Dette er ikke helt korrekt. Kun enlige ældre individer kan have disse tilbøjeligheder.

Til opdræt anbefaler flere, at man benytter 2 hunner til en han eller en lille stime af begge køn. Fiskene leger i de tidlige morgentimer. Æggene skal beskyttes, da avlsfiskene efterstræber deres egne æg. En legerist eller fylde bunden med f.eks. glas-kugler. Mange æg vil blive hængene i legesupstraten, så den skal du lade blive i legeakvariet efter avlsdyrene er fjernet.

I løbet af ca. 36 timer klækker æggene og ungerne hænger derefter som små glassplinter på ruder, indtil blommesækken er opbrugt, som regel i løbet af ca. 4 døgn.

Herefter skal der straks fodres med meget småt foder. Det kan være flydende, støvfoder og efter nogle dage nyklækkede artemia. Husk at skifte 50% vand dagligt i opvækstakvariet. Når ungerne er ca 8-10 mm store flyttes de til et større opvækstakvarie.

Efter ca. 8 – 10 uger er ungerne fuldt udvokset såfremt de har fået mad og skiftet vand.

Rød Tetra er ikke nogen dyr fisk. Du kan få den pt. hos "Neonfisken" til 98 kr. for 10 stk. Det betyder, at du ikke kan regne med at få de store penge for dit opdræt.

